

L ÆG E N S B O G S T A V E R

Tillid – ordentlighedens tvilling

Niels Saxtrup er en mand med mange talenter og en fortid som både hospitalsklovn og lægefaglig chef i DSAM. I sin faste kolonne funderer han over stort og småt i almen praksis og over faget almen medicin.

Ordentlighed. Det er et godt ord. Det er måske ikke så præcist, men alligevel har vi et klart billede af, hvad det vil sige at være ordentlig. At opføre sig ordentligt. At være en ordentlig læge.

At være en ordentlig læge.
Hvad mon det indebærer?

At man er fagligt opdateret. At man gør sit bedste. At man er nærværende og altid har patienten for øje. At man er ærlig. At man lader patienten tale ud. At man holder døren. At man læser ugeskriftet (hver uge). At man gør, hvad der bliver sagt? Og sagt af hvem? Eller at man ikke gør, hvad de andre siger, fordi man netop er ordentlig?

Hvad nu, hvis man ikke altid er ordentlig? Hvis man ikke altid kan leve op til egne forestillinger om ordentlighed?

Den af jer, der er uden synd, skal kaste den første sten, siger Jesus, da en menneskehob vil stene en kvinde for utugt. Som mennesker er vi uperfekte, vi er til tider uordentlige.

Men er det nok bare at indrømme det, så der derefter er fripas til grådighed, dovenskab og snyd?

Jeg svarer ikke. For jeg vil være ordentlig, men ikke belærende.

Ved siden af ordentlighed står tillid. Tillid som en suveræn livsytring, som Løgstrup kaldte den – sammen med barmhjertighed og oprigtighed. En suveræn livsytring er noget, der kommer før bevidst-

heden; noget, vi alle har med os fra fødslen.

Tillid kan brydes. Og først da begynder vi at tale om den. Tillid sætter vi først ord på, når mistilliden har vist sit ansigt. Vi kan love hinanden troskab. Men vi kan ikke love hinanden tillid. Tilliden er det umiddelbare, der står til disposition, og vi kan kun gøre os fortjent til ikke at opnå dens antitese, mistilliden.

Vores patienter og samfundet møder os med tillid. Hvis de ikke har tillid til os, er de umulige at hjælpe, og vores arbejde vil blive derefter. På den måde læner vi os op ad patienternes tillid. Og samfundets.

Arbejdet som praktiserende læge indebærer mange hensyn, f.eks. klinikens arbejdstilrettelæggelse og drift, personaleforhold og ikke mindst indtjening. Men når disse hensyn sættes over hensynet til patienten, svigter man egentlig sine patienter, sine kollegers og offentlighedens tillid (frit efter filosofen Hans Fink, Aarhus Universitet i 'Om tillid, mistillid og professionsetik').

Jeg tænker tit på, hvad vi gør ved det uordentlige. Hvad gør vi ved dem blandt os, der svigter? Nogle få – dem, der er egentlig kriminelle eller fagligt svært anløbne – kan vi næppe rumme i vores fællesskab.

Men for os andre, som er "de mange"; gode mennesker med let flossede kanter, ser jeg kun en styrkelse af vores faglige fællesskaber og fælles fokus på ... ordentlighed. //